

UN GHID PRACTIC
PENTRU
PROFESORII DE
JURNALISM

CARE SĂ ÎI
AJUTE SĂ ÎI
IMPLICE PE
VIITORII
JURNALIȘTI ÎN
DESCOPERIREA
EUROPEI

ÎN
MIEZUL
EUROPEI

micro-EUROPA

CAMPUS
RADIO
NETWORK

www.micro-europa.eu

Cu sprijinul
*Direției Generale Educație
și Cultură a Comisiei Europene*
în cadrul programului
„Europa pentru cetățeni”

3	PREFAȚĂ
5	PARTEA I EUROPA PE ÎNȚELESUL TUTUROR – cum trebuie tratat labirintul UE și explicat pe înțelesul cetățenilor
9	PARTEA II EUROPA CONCRETĂ - crearea unei legături între chestiunile locale, cetățeni și UE
13	PARTEA III DEZBATEREA PROVOCĂRILOR COMUNE ALE EUROPENILOR
15	EXERCIȚII PRACTICE ȘI INSTRUMENTE
24	LINK-URI UTILE

CUPRINS

PREFAȚĂ

Puterile Uniunii Europene cresc în permanență, dar interesul public față de Europa este mai scăzut decât oricând. Cei peste 500 de milioane de europeni nu realizează (sau nu le pasă) că Europa este pretutindeni și din această cauză nu sunt interesați despre ceea ce aleșii decid în numele lor la nivelul instituțiilor europene.

Liderii europeni și naționali sunt din ce în ce mai îngrijorați de această tendință și încearcă să amelioreze comunicarea publică despre Europa. Dar până acum ei nu au reușit să reducă deficitul de informație dintre instituțiile europene și societatea civilă, principala cauză fiind faptul că insistă pe un stil de comunicare prea centralizată și nu foarte democratică, orientată de la vârf spre bază (top-down)

Există o cale de a scoate Europa din acest impas. Metoda constă în a da cuvântul cetățenilor, asigurându-se că vocile acestora sunt auzite și luate în calcul de către factorii politici de decizie. Aceasta înseamnă eliberarea Europei din mâinile tehnocraților/expertișilor și implicarea publicului larg în dezbateri aprofundate, detaliate, complete.

În acest sens, sfera publică europeană are nevoie de jurnaliști la toate nivelurile dezbaterii publice – la nivel local în primul rând, dar și la nivel național și european. Jurnaliștii locali joacă un rol foarte important în democrația europeană deoarece ei sunt mai bine poziționați pentru a face legătura între ceea ce se întâmplă la nivelul UE și realitățile locale (și invers). Ei au un rol unic în descifrarea acțiunilor și politicilor UE, pe care trebuie să le transmită pe înțelesul majorității populației (publicului neavizat).

Dezbaterea UE trebuie să fie extinsă de urgență în afara sferei instituțiilor publice. Dezbaterea trebuie să fie transferată în profunzimea structurii sociale (actori sociali, locali, ONG-uri) astfel încât

informația și diferitele puncte de vedere să circule pretutindeni înainte ca deciziile politice/legale să fie luate – așa cum ar trebui să fie cazul într-o democrație adevărată, activă și orientată către cetățean.

Chiar dacă ne place sau nu, Europa politică este de o importanță centrală pentru viețile tuturor cetățenilor Uniunii Europene. Aproximativ 70% până la 80% din legislația națională, precum și numeroase amendamente ale unor legi internaționale își au originea în instituțiile europene. Acestea reflectă echilibrul politic din cele (până în prezent) 27 de state membre și în consecință alegerile democratice ale alegătorilor acestora.

Acest ghid practic care își propune să introducă UE în predarea jurnalismului, este destinat profesorilor. Aceștia sunt încurajați să adopte și să folosească în cursurile lor sugestiile de planuri de predare, exercițiile și alte resurse din aceste materiale. Sunt puse la dispoziție exerciții din viața reală pentru a face legătura între pedagogia educației jurnalistice și realitățile concrete cu care se confruntă cetățenii europeni, cu dezbateri politice și procesul de luare a deciziilor.

Micro-Europa, rețeaua radio administrată de școli de jurnalism, a publicat acest ghid inovator cu sprijinul Programului „Europa pentru cetățeni” al Comisiei Europene. Materialele sunt o parte importantă din programul rețelei care are ca scop conectarea chestiunilor și deciziilor europene cu preocupările zilnice ale cetățenilor.

Venind ca o continuare a Ghidului studentului publicat de Micro-Europa în 2010, prezentul ghid are o dimensiune europeană, inter-culturală și inter-regională pentru a stimula cetățenia activă și democrația.

PREFAȚĂ

Ghidul are trei părți principale: UE pe înțelesul cetățenilor; Europa concretă – crearea unei legături între problemele locale, cetățeni și UE; și Dezbaterile – identificarea și expunerea chestiunilor care afectează UE.

Trei cuvinte caracteristice inspiră ghidurile pedagogice ale rețelei Micro-Europa: „pedagogie”, „concret” și „dezbateri”:

PE ÎNȚELESUL TUTUROR

Pedagogia este modul în care ne putem asigura că publicul general va înțelege sistemul politic al UE, sistemul de luare a deciziilor, instituțiile și politicile; dar cum să aducem Europa în clase și workshop-uri? Ce instrumente pedagogice să folosim? Ce metode să adoptăm? Cum să inovăm?

Profesorii și elevii vor fi încurajați să verifice întotdeauna faptele și evenimentele din cel puțin trei puncte de vedere: acela al cetățeanului și al zonei locale; al interesului național; și al poziției europene comune.

Concentrând cursurile de jurnalism european pe examinarea sistematică, publică a mecanismului european (politici și instituții) printr-o analiză riguroasă și prin dezbateri, abordarea noastră identifică metode pedagogice și bune practici care permit studenților și jurnaliștilor să înțeleagă dimensiunea europeană a vieții publice.

CONCRET

Acest ghid se concentrează pe implicațiile concrete pe care deciziile luate la nivel european le au asupra oamenilor de rând, asupra comunităților locale și regionale. Noi facem legătura între Europa și provocările naționale.

Strategiile și instrumentele noastre de predare vizează stabilirea condițiilor propice pentru o interacțiune între școlile de jurnalism și toți actorii democrației europene. Pentru ca această interacțiune să aibă loc, vom pune mai mult accent pe punctele de vedere ale unor valoroase „surse europene”: ONG-uri, think-tank-uri, organizații sociale și economice, asociații profesionale, grupuri de interese ale unor corporații, publice, private și așa mai departe.

Așa-zisul glob de cristal de la Bruxelles este aproape de neînțeles pentru oricine trăiește în altă parte. Trebuie tradus în termeni clari și detaliați, adaptați intereselor naționale/locale. În acest context, plasăm viitorii jurnaliști europeni și pe profesorii acestora într-o poziție de observatori privilegiați, care să acționeze, fără părtinire, drept mediatori între elitele politice și economice europene și toate celelalte sectoare ale societății.

DEZBATERE

Prin promovarea dezbaterii publice pe tema provocărilor comune care ne așteaptă, conceptul nostru de jurnalism european subliniază principalele caracteristici, ceea ce trebuie făcut și ce nu, avantajele și dezavantajele, sau contradicțiile deciziilor politice și ale proiectelor legislative. Acesta propagă viziuni și opinii și pune accentul pe numitorii comuni dintre diferitele puncte de vedere naționale sau pe interesele conflictuale, intensificând gradul de conștientizare al studenților asupra sferei publice europene prin gândire critică și analiză profundă.

Oferind resurse care să faciliteze legătura cu fiecare actor din viața politică, culturală și socială, de la persoane, sate, orașe și regiuni, la state și instituții ale UE, obiectivele ghidului sunt să consolideze dialogul dintre Europa și cetățeni, să încurajeze democrația și cetățenia europeană activă.

Alexandra Lobão

Coordinator, rețeaua Micro-Europa

PARTEA I EUROPA PE ÎNȚELESUL TUTUROR CUM TREBUIE TRATAT LABIRINTUL UE, ȘI EXPLICAT PE ÎNȚELESUL CETĂȚENILOR

Uniunea Europeană nu a fost creată după un plan specific. Aceasta reprezintă produsul unor circumstanțe istorice și politice. UE este alcătuită din structuri extrem de complexe, fiind rezultatul unui echilibru delicat asociat unui set de compromisuri dintre o serie de realități naționale foarte diferite.

Schema clasică a elaborării unei legi europene este următoarea:

Din proprie inițiativă, sau la inițiativa Consiliului sau a Parlamentului Uniunii Europene, Comisia Europeană propune un proiect de lege care va fi aprobat ori prin codecizie (de către Parlament și Consiliu împreună), ori printr-un simplu proces de consultare (prin care Consiliul îl poate aproba singur fără acordul Parlamentului consultat în timp util).

Codecizia este rezervată majorității sectoarelor în care UE activează, unde suveranitatea națională este cea mai limitată în prezent; iar metoda consultării este aplicată în acele câteva sectoare (cum ar fi taxarea, politicile externe și de securitate, chestiunile constituționale) în care cea mai mare parte a puterii politice încă mai este în mâinile fiecărui stat membru în parte.

O privire de ansamblu asupra sistemului de luare a deciziilor arată că puterea la nivelul UE este distribuită între diverși actori care devin importanți la diferite etape ale procesului; fiecare dintre aceștia poate fi o importantă sursă jurnalistică:

Etapa 1 – pregătirile se bazează pe consultări publice formale și informale sub diferite forme (audieri bilaterale, conferințe, consultări on-line, etc.) comunicând cu părțile interesate (reprezentanți ai societății civile, ai industriei, instituții academice și de cercetare, media, etc.) pe baza Cărților verzi (cu teme de gândire) și albe (cu propuneri concrete).

Etapa a 2-a – discuții formale și informale au loc la nivel intern între direcțiile generale ale Comisiei și în interiorul acestora („inter” și „intra” servicii). Apoi discuțiile sunt extinse la grupurile de interese și la experții din ministerele naționale.

Etapa a 3-a – evaluări ale impactului sunt integrate în proces, iar consultările între servicii sunt intensificate și extinse la membrii cabinetelor comisarilor. Proiectele de propuneri devin din ce în ce mai politice.

Etapa a 4-a – comisarii europeni prezintă o propunere legislativă oficială.

Etapa a 5-a – la acest moment propunerea este în mâinile Consiliului Uniunii Europene și ale Parlamentului European. Fiecare dintre cele 2 corpuri legislative își face „temele” analizând propunerea Comisiei:

La Consiliu, propunerea trece de la grupurile de lucru tehnice în mâinile COREPER-ului (reprezentanții/ambasadorii celor 27 de state membre pe lângă UE). După intense negocieri tehnice și politice între guvernele naționale, propunerea este aprobată de către cei 27 de miniștri ai UE.

Între timp, în Parlament, propunerea Comisiei este evaluată de către Grupurile politice și de Comisiile parlamentare specializate. După negocieri finale, proiectul de propunere este aprobat în sesiune plenară. Dacă este necesar, negocieri-conciliieri au loc între Consiliu și adunarea UE înainte de obținerea unui acord politic.

PARTEA I EUROPA PE ÎNȚELESUL TUTUROR CUM TREBUIE TRATAT LABIRINTUL UE, ȘI EXPLICAT PE ÎNȚELESUL CETĂȚENILOR

Etapele „procedurii legislative ordinare” sunt explicate în detaliu aici:

«http://ec.europa.eu/codecision/stepbystep/text/index_en.htm» http://ec.europa.eu/codecision/stepbystep/text/index_en.htm

Diagrama corespunzătoare poate fi consultată aici:

«http://ec.europa.eu/codecision/stepbystep/diagram_en.htm» http://ec.europa.eu/codecision/stepbystep/diagram_en.htm

CADRUL POLITIC/VIZIUNE DE ANSAMBLU

UE este un sistem politic unic, între un sistem federal și unul interguvernamental în care puterea este împărțită pe mai multe niveluri – Comisie, Parlament și instituția care reprezintă statele membre (Consiliul de miniștri). Toate aceste instituții trebuie să coopereze și să acționeze în parteneriat la elaborarea, adoptarea, implementarea și aplicarea legilor.

Statele membre sunt de asemenea reprezentate în Consiliul European, cea mai înaltă instanță a Uniunii Europene, alcătuită din șefi de state și/sau guverne. Liderii naționali nu participă la activitățile zilnice ale UE: spre deosebire de miniștri, nu au un rol legislativ, dar dau tonul emițând orientări politice, împuternicind trio-ul Comisie-Parlament-Consiliu.

UE este o construcție care a fost creată pas cu pas, cu un număr din ce în ce mai mare de state membre și cu puteri din ce în ce mai mari. Aceasta funcționează printr-un mecanism de verificare și control în care Parlamentul și Consiliul de miniștri controlează Comisia (membri ai echipelor

comisarilor pot fi revocați de către parlamentarii europeni), iar Comisia controlează, cel puțin parțial, acțiunile guvernelor (modul în care acestea cheltuiesc fondurile UE și modul în care transpun legile europene); Curtea de Conturi îi controlează pe toți cei trei membri ai triumghiului instituțional (Comisia, Parlamentul, Consiliul). Curtea Europeană de Justiție și Banca Centrală Europeană au de asemenea ultimul cuvânt de spus în propriile sectoare.

Tratatele UE stabilesc limitele acțiunii Uniunii. Liderii UE supraveghează din punct de vedere politic structura globală. Acest sistem sofisticat de împărțire a puterilor, nu presupune automat o opoziție a Bruxelles-ului față de statele membre.

Profesorii vor îndruma studenții prin sistemul politic al UE, punând următoarele întrebări și răspunzând la acestea:

Cum este elaborată legislația UE?

La care dintre etapele procesului legislativ, sunt admiși la discuție cetățenii și grupurile de interese?

Cine verifică implementarea acestor legi?

Instituțiile UE: vor fi menționate la curs **puterile și limitele** instituțiilor europene. După care studenților le vor fi prezentați toți actorii principali ai sistemului în care au loc negocieri permanente la nivelul președințiilor rotative ale Consiliului și Comisiei Europene. Negocierile au loc între guvernele naționale pe de-o parte și între statele membre și Parlamentul European pe de altă parte.

Comisia, organul executiv, este cea care inițiază legile europene și este totodată gardianul interesului european, iar Curtea de Justiție este sursa jurisprudenței.

Instituțiile europene dispun de mii funcționari, unii cu sediul în capitalele europene, lucrând mai ales pentru agenții ale UE și reprezentând surse importante de informație despre chestiuni trecute și prezente, la îndemâna jurnaliștilor.

Întrebarea este cum poate fi selectată informația relevantă dintr-o enormă cantitate de materie primă?

ACCESSING INFORMATION AND EXPERTISE

Regulile **Comitetelor consultative**: sunt aproape 1000 și definesc modul în care statele membre controlează puterea executivă a Comisiei Europene. Aceasta înseamnă că UE se bazează pe părțile interesate (în principal asociații și federații economice și sociale) și pe experții naționali care furnizează informațiile relevante printr-un sistem de consultări organizat de către Comisie și Consiliu pe o gamă largă de subiecte.

Compoziția acestor comitete este numai parțial publică. Totuși, cunoștințele tehnice ale membrilor pot fi destul de utile uneori în munca jurnalistică.

Experții naționali cu sediul în capitalele europene, care au un loc în comitetele consultative ce se întrunesc în mod regulat la Bruxelles, acționează ca propagatori de informație către jurnaliștii din mass-media națională în fazele incipiente ale procesului legislativ.

Un rol similar îl joacă și membrii Comitetului Regiunilor (CoR) – unde autoritățile regiunilor europene se întâlnesc la Bruxelles periodic și își expun punctele de vedere asupra chestiunilor legate de competențele lor la nivel național – și Comitetul Economic și Social European (CESE), unde angajații și angajatorii europeni se întâlnesc în mod regulat la Bruxelles, pentru a-și stabili pozițiile în politicile economice și sociale. În ambele cazuri, acestea funcționează ca organe consultative și pentru Comisie și pentru Consiliu. Mai mult decât atât, membrii grupurilor de lucru ale CoR și CESE furnizează informații de fond foarte bune jurnaliștilor de acasă.

ÎN CLASĂ

În clasă, o mare varietate de scheme deja disponibile pe internet și în publicații (este la latitudinea profesorilor și studenților să le aleagă pe cele pe care le preferă) vor da viață sistemului supra-național al UE și mecanismelor de control democratic, codeciziei și suveranității partajate în mod voluntar.

Indiferent de suportul material ales, profesorii ar trebui să se asigure că studenții vor găsi răspunsuri concrete la următoarele întrebări de bază, răspunsuri care se află în **Tratatul Uniunii Europene**:

- Care sunt momentele importante ale integrării europene (trecute, prezente, viitoare)?
- Cum este condusă UE și care sunt instituțiile care o guvernează? Care sunt procedurile prin care este condusă? Ce tipuri de legi are?
- Ce fonduri are UE? (Trebuie explicate veniturile și cheltuielile)

- Ce au statele membre în comun? Ce principii și valori împărtășesc?
- Care sunt obiectivele politice, economice și sociale ale UE?
- Care este locul UE pe plan mondial?
- Care este situația actuală a UE și care va fi aceasta fi în viitor?
- Unde începe/se termină Europa?
- Care sunt programele principalelor forțe politice ale UE?

Aceste întrebări îi vor motiva pe profesori și pe elevi să analizeze cadrul UE și să studieze mai îndeaproape elementele cele mai importante.

Alegerea temelor nu este un scop în sine. Este o modalitate de a face Europa mai ușor de înțeles. Alegerea punctului de vedere va depinde de contextul local, și va trebui să fie cel mai apropiat posibil de fiecare comunitate, de fiecare școală de jurnalism în parte.

Imediat după aceea, vor fi interesant de semnalat:

- are sunt inovațiile actualului tratat UE (Tratatul de la Lisabona)
- cele mai emblematice și importante politici și instrumente politice ale UE
- fără a uita domeniile remarcabile în care UE este un actor global – Euro, guvernarea globală (G8, G20, ONU, etc.), inclusiv chestiunea schimbărilor climatice. ■

PARTEA A 2-A EUROPA CONCRETĂ LEGĂTURA DINTRE CHEȘTIUNILE LOCALE, CETĂȚENI ȘI UE

Indiferent dacă abordează subiecte europene/ internaționale sau naționale/locale cursurile noastre de jurnalism european sau workshop-urile vor aplica întrebările de bază, testate în timp: cine, ce, unde, când, de ce și cum? Ghidul utilizează această abordare jurnalistică pentru a sublinia implicațiile concrete pe care le au deciziile europene asupra oamenilor de rând, asupra comunităților locale, regionale și naționale.

Pentru a rămâne competitivi pe piața mass-media, jurnaliștii trebuie să anticipeze în mod constant deciziile UE – o sarcină dificilă pentru oricine activează în media, dar mai ales pentru jurnaliștii care nu-și au sediul în marile orașe.

Fluxul informațional dintre Bruxelles și periferia europeană fiind destul de neregulat, jurnaliștii locali și regionali se bazează foarte mult pe experții naționali și regionali (publici și privați, funcționari/ autorități de stat/politice, angajați ai ONG-urilor, agenți sociali și economici) care se află mai aproape de ei.

Același lucru se întâmplă și cu reporterii locali care au sarcina de a confrunța instituțiile europene cu realitățile locale. Din cauza complexității UE (competențele împărțite) și a sistemului de luare a deciziilor lent și de durată, jurnaliștii își petrec mult timp (zile, săptămâni, luni, chiar ani) tratând subiectele respective. Este posibil ca cele mai controversate dintre acestea să revină de mai multe ori printre primele subiecte pe ordinea de zi.

Reporterii de la nivel național/regional care se străduiesc să extragă noi materiale și să găsească noi perspective asupra aceluiași subiecte repetitive dar importante, însă care au nu au suficientă experiență în chestiunile europene, își îndreaptă atenția, după cum am mai spus, spre specialiștii mai accesibili, înainte de a intra în contact cu funcționarii europeni mai îndepărtați.

Experții locali și alți actori care sunt conectați pe plan profesional cu politicile și instituțiile europene sunt mai bine plasați pentru a-i pune în temă pe jurnaliști în legătură cu implicațiile directe pe care le au deciziile europene la nivel local.

Desigur, acest aspect nu poate fi ignorat de către școlile de jurnalism. **De aceea profesorii vor recomanda elevilor:**

- Să țină cont de complexitatea UE care provine din coexistența a 27 de culturi diferite, cu 27 de istorii și 23 de limbi.
- Să încerce să trateze Europa dintr-un punct de vedere local chiar înainte de luarea deciziilor europene.
- Să își pună întotdeauna întrebarea: care sunt consecințele financiare, economice și sociale ale unei decizii europene la nivel local.
- Să arate provocările concrete pe care le implică legislația europeană, să sublinieze contradicțiile, să dezbată cu argumente „pro” și „contra”.
- Să inițieze, dacă este posibil, o știre despre un eveniment local și să încerce să o folosească pentru a ilustra un eveniment ce se petrece la nivel european (și invers).
- Să menționeze ce fac alte regiuni ale UE și cum rezolvă acestea aceeași problemă.
- Să arate impactul practic și local al unor proiecte finanțate cu fonduri europene.
- Să ceară studenților să identifice în mod clar pozițiile și interesele diferiților actori și părți interesate: lobby-uri, grupuri politice, economice și sociale – toți aceia care încearcă să influențeze viziunea publică europeană.

PARTEA A 2-A EUROPA CONCRETĂ LEGĂTURA DINTRE CHEȘTIUNILE LOCALE, CETĂȚENI ȘI UE

- Să intre în rutina jurnalistică a acestora să compare țările Uniunii Europene și grupuri de țări non-europene. Istoria și geografia sunt instrumente obligatorii pentru a înțelege caracteristicile europene.

SUGESTII DE INSTRUMENTE PENTRU PROFESORI

- Cursuri, întrebări și răspunsuri, prezentări PowerPoint, dezbateri și brainstorming. Încurajarea brainstorming-ului pentru a purta o discuție în grup pe întrebarea: care este sensul de a avea o Uniune Europeană? Are vreun sens? Avem nevoie de aceasta? De ce?

- Exerciții de înțelegere a jargonului, de citit printre rânduri, de observare, vor deschide calea spre a alege informația relevantă.

Printr-o metodă bazată pe gândire critică, studenții ar trebui să avanseze urmărind mai multe etape, după cum urmează:

- să studieze premisele unei probleme date, aleasă din ordinea de zi a UE; să identifice diversele interese aflate în joc (industria bancară și deținătorii de capital versus angajați și consumatori, de exemplu).
- Să compare soluțiile propuse de către toți actorii (guverne naționale, industrii, sindicate, partide politice, etc.).
- Să evalueze în mod critic și referindu-se la viitor, o realizare specifică a UE
- Și mai important: să întrebe cine beneficiază cel mai mult și cel mai puțin de pe urma deciziilor UE.
- Să realizeze studii de caz și sesiuni de întrebări și răspunsuri pentru a explica Actele UE: directive, regulamente, decizii, comunicări cât și ele-

mente legislative neobligatorii (soft law): coduri de conduită voluntare, acorduri industriale, analiză comparativă (benchmarking), standardizare și responsabilitatea socială a întreprinderilor.

- Să utilizeze Europe By Satellite, care este un serviciu gratuit de video online unde pot fi urmărite live informările și conferințele de presă din care studenții pot extrage materiale noi, recente, pentru a le analiza în clasă.

Înainte oricărei discuții în clasă, profesorii ar trebui să ceară obligatoriu studenților să citească în mod critic și sistematic cât mai multe articole și studii pe teme relevante. Dacă este posibil, analiza media ar trebui extinsă și la presa altor țări. Tot felul de alte resurse merită consultate (a se vedea lista cu link-uri de mai jos).

Cunoștințele și abilitățile de interpretare pot fi dezvoltate cerându-li-se studenților să caute titlurile principale din media pe o perioadă determinată de timp, notând subiectele principale pe care le-au găsit în știrile dedicate UE.

Un alt tip de exercițiu util ar fi: să identifice subiecte care sunt mai bine tratate la nivel național și local, și cele care sunt mai bine tratate în colaborare cu partenerii UE.

Grupuri de studenți pot alege fiecare câte un subiect, descriind cât este de diferit tratat în două sau trei țări, identificând scopurile guvernelor naționale în abordarea problemei și în final prezentând starea de fapt actuală la nivelul UE.

Se recomandă discuții periodice despre evenimente europene relevante prezente sau recente. Studiile de caz vor fi punctul de plecare pentru discuții în grup sau teme individuale și/sau pe echipe mici (după un număr de sesiuni, studenților li se va cere să aleagă un subiect pe care îl vor urmări mai în profunzime, individual sau în mici grupuri. Mai târziu ei vor fi evaluați la prezentarea concluziilor).

La acest punct, profesorii pot pune două întrebări:

1. Care este rolul UE, valoarea adăugată a acesteia?

2. Acoperirea în mass-media reflectă în mod corect rolurile distincte ale guvernelor naționale și ale instituțiilor europene?

Cei care abordează sau vor aborda subiecte despre UE nu trebuie să uite să analizeze legătura dintre interesele europene și cele naționale.

„Interesul comun” este legat de chestiunile importante pentru o majoritate a statelor membre, sau pentru grupuri de state membre, sau pentru toate cele 27 de state ale UE. Probabil atingem aici motivele interne pentru care fiecare dintre aceste state s-a alăturat Uniunii în primul rând. „Interesul național” specific fiecărui stat UE, are deseori, deși nu mereu, potențialul să genereze conflicte între statele membre.

Sunt recomandate susținerea unor cursuri pe tema dificultăților pe care le implică abordarea UE în media și posibile soluții, cât și analiza unor exemple de bune practici în elaborarea de știri pe teme europene – producerea unor articole sau a unor materiale audio sau video pe tema afacerilor europene.

Pe baza experienței noastre, putem afirma că au avut succes printre studenți următoarele exerciții: identificarea unor posibile materiale pentru curs în ziare online, pregătirea unei scheme de conținut și examinarea unui eveniment sau unei probleme UE din diferite puncte de vedere.

ALTE PRACTICI TESTATE INCLUD

- Căutarea pe internet: studenții trebuie să caute și să adune informații brute despre UE; să veri-

fică dacă sursele sunt corecte (cine stă în spatele informațiilor?).

- Să „lucreze” ca un jurnalist, să ia interviuri doar în scopul studiului.

- Să descopere site-uri web și baze de date, să stabilească colaborări online la distanță.

- Să înțeleagă numeroasele roluri și forme de dezbatere din afacerile europene (expunerea/ analiza unor debateri din viața reală cu puncte de vedere opuse); studenții trebuie să lucreze în echipă pentru a elabora teme de dezbatere; să examineze un exemplu de eveniment/problemă prin prisme diferite.

- Când li se cere să decodifice problemele actuale, studenții trebuie să analizeze singuri o știre pe tema unui eveniment pentru o discuție ulterioară ghidată în cadrul clasei; fiecare student trebuie să pregătească o listă cu știri/articole importante pentru o discuție și analiză colectivă.

- Interpretarea acoperirii în media a unor evenimente și știri/articole, și rolurile respective ale purtătorilor de cuvânt și ale reporterilor; examinarea rolurilor celor care transmit știrile.

ALTE SFATURI DE LA PROFESORI

- Nu există un adevăr unic.

- Fiecare are o ordine de zi.

- Sensibilitățile istorice.

- Verificați forțele opuse.

- Diferențiați știrile oficiale de cele neoficiale.

- Afacerile UE nu sunt numai instituționale.

- Identificați numărul actorilor implicați înainte de a scrie știrea europeană sub diferitele unghiuri.
- Nu aveți încredere în adevărul nimănui, mai degrabă observați tendințele.
- Găsiți mesajul politic subliminal – căutați ceea ce nu este spus: **ce pune în mișcare Uniunea Europeană? Cine insistă pe anumite subiecte de pe ordinea de zi a UE? Care este poziția Statelor Membre?**

ALTE BUNE PRACTICI DE COMUNICAT STUDENȚILOR

- Să folosească citate directe din surse UE.
- Să trimită către alte constatări pe care le-au descoperit în cursul căutărilor, să identifice contradicțiile.
- Să păstreze un dosar sau o bază de date cu organizațiile UE.
- Să păstreze legătura cu sursele europene – să se înscrie pe liste de e-mailuri ale organizațiilor relevante, inclusiv ale ofițerilor de comunicare ai ONG-urilor, care sunt buni aliați de obicei.
- Să facă o dublă verificare a statisticilor și a altor cercetări.
- Să le reamintească termenul limită de răspuns persoanelor foarte ocupate cărora le iau interviu pe e-mail.
- Să ceară surselor europene permisiunea de a utiliza datele de identificare ale acestora
- Get interested in a topic and develop an expertise
- Să folosească statistici, sondaje de opinie și studii. ■

PARTEA A 3-A DEZBATEREA EUROPEI IDENTIFICAREA ȘI PREZENTAREA PROBLEMELOR CARE AFECTEAZĂ UE

Studentii ar trebui să învețe din cuvintele cunoscutului jurnalist flamand, Rob Heirbaut: „Oricine vrea să știe ce va fi pe ordinea de zi a statelor peste doi ani, trebuie să observe Europa acum. Oricine vrea să înțeleagă dezbaterile locale actuale, trebuie să știe ce s-a spus mai înainte despre acestea în Europa”.

CE FACE UE ȘI DE CE? CARE ESTE MISIUNEA UE, DE CE A FOST CREATĂ ȘI CUM?

Cetățenii au dreptul și datoria să evalueze în cea mai bună manieră performanța reprezentanților lor. Dacă cetățenii nu știu care este sistemul de luare a deciziilor la nivelul UE, cum funcționează modelul social și economic european și cum afectează viețile oamenilor de rând, cum pot aceștia să aibă ceva de spus asupra propriului prezent și viitor?

Din motive democratice și pedagogice, Europa trebuie să fie umanizată. Singurul mod de a face acest lucru este ca noi, profesori și studenți să ne plasăm într-o poziție de observatori privilegiați, nepărtinitori, mediatori onești între vârful și baza societății civile europene.

Dezbaterea stimulează cetățenia europeană și o mai bună înțelegere a celorlalte state ale UE, înainte, după și în timpul aprobării deciziilor UE.

Folosirea opoziției printr-o abordare comparativă este o manieră de a se angaja în dezbateri: cum merge acest lucru într-un alt stat membru? Cum sunt percepute problemele europene în alte regiuni europene?

Terenul nostru de acțiune este unul în permanentă mișcare, Europa politică în construcție. În fiecare zi, legi și acorduri politice europene dau viață unei Europe integrate și foarte politice. În același timp, această uniune politică unică de state independente face obiectul unor numeroase contradicții interne.

Spre deosebire de statele individuale, această Europă convergentă este și va fi întotdeauna în construcție, evoluând spre noi forme atunci când realitatea o cere și până când statele membre o vor dori. Guvernele europene și cetățenii europeni ar putea decide în orice moment să pună o pauză acestei cooperări.

Ideea unui grup de state victime ale unui monstru birocratic scăpat de sub control nu este nimic mai mult decât o caricatură.

O abordare jurnalistică adevărată nu poate ignora faptul că împărțirea suveranității naționale impune datorii și drepturi tuturor membrilor „Clubului”. **Responsabilitatea politică și răspunderea democratică nu sunt sub monopolul fiecărui stat în parte sau al instituțiilor de la Bruxelles.**

În fața unei probleme care cere o soluție comună prin prisma interesului comun, UE caută o soluție europeană. Apoi, procesul de soluționare a problemei lasă locul unei tensiuni creative între politicieni, instituții, tehnocrați, forțe sociale și de afaceri din diverse țări și sectoare, la care jurnaliștii trebuie să fie foarte atenți.

De obicei se ajunge la un acord comun după negocieri lungi și dificile. Consensusul poate fi atins prin vot formal și proceduri, sau în moduri informale, cum ar fi regula celui mai mic numitor comun, evaluarea inter pares sau tablouri cu cele mai bune practici.

Toate acestea au un uimitor efect multiplicator asupra sarcinilor alocate jurnaliștilor.

Ar trebui să reținem sfera de acțiune limitată de care dispun guvernele naționale pentru a obține ceea ce speră și doresc să obțină la nivel european. Succesul nu depinde numai de calitățile diplomatice și de puterea de a influența decizii. Acesta depinde foarte mult de conjunctura europeană și de circumstanțele unui moment specific în istorie.

PARTEA A 3-A DEZBATEREA EUROPEI IDENTIFICAREA ȘI PREZENTAREA PROBLEMELOR CARE AFECTEAZĂ UE

Orice evaluare a deciziilor la nivelul UE nu poate ignora provocările interne ale UE (protecția cetățenilor – consumatori, contribuabili, angajați – economie, valută, Europa socială, cercetare, mediu) și provocările externe (frontiere, imigrație, securitate, energie, dezvoltarea cooperării, etc.)

Chestiunile controversate actuale (septembrie 2011) pe ordinea de zi a UE sunt:

Imigrația, Schengen/libera circulație a persoanelor, creșterea populismului – cum să echilibreze piața liberă/interesul întreprinderilor și interesul general/public? – reglementare versus liberalizare – este într-adevăr UE implicată în dezvoltarea durabilă? – Care este economia socială de piață europeană? Ce face sau nu face UE pentru a preveni crizele economice și financiare; apariția criticii asupra noii poziții neo-liberale a UE.

Câteva politici cheie ale UE: Concurența, Piața unică, Agricultură, Mediu, Sănătate publică, Siguranță alimentară, Energie/strategia pentru schimbările climatice, Uniunea economică și monetară, Justiție și Afaceri interne, Politica externă și de securitate.

Europa are o geometrie variabilă. În unele domenii în care puterea este împărțită între statele membre ale Uniunii, guvernele au de ales între a rămâne în interiorul sau în afara cadrului comun. În clasă ar trebui să fie organizate dezbateri pe teme ca Euro și libera circulație a persoanelor, domenii în care grupuri de state membre au decis în trecut să aprofundeze cooperarea (deși deciziile lor au avut implicații asupra celorlalți parteneri).

La acest punct, recomandăm o analiză atentă a motivelor neparticipărilor (opt-out) sau ale derogărilor negociate (neparticiparea voluntară la un anumit proiect) ale anumitor state, fără a uita

celelalte cazuri tot atât de interesante ale statelor care doresc să se alăture grupurilor de avangardă, dar care nu reușesc din cauza lipsei de pregătire.

Ambele cazuri oferă profesorilor un foarte bun material pentru a explica subtilitățile Europei. ■

EXERCIȚII PRACTICE ȘI INSTRUMENTE

Studentii la jurnalism trebuie să exploreze bogăția de informații furnizate la nivel local de către o serie întreagă de surse: grupuri europene, naționale, regionale, politice, asociații profesionale, rețeaua Europe direct, experții europeni și consilierii care lucrează în ministere.

Sursele oficiale ale UE: Comisia, serviciul purtătorului de cuvânt, membrii și personalul politic din Parlamentul European, diplomații, Consiliul, președințiile rotative și Eurostat (organizația pentru statistici a UE care culege statistici din cele 27 de state membre, depinde în mod direct de Comisia Europeană; are baze de date remarcabile, toate acestea fiind disponibile pentru jurnaliști, cercetători, studenți și publicul larg).

Pentru a păstra independența și, de asemenea, distanța față de comunicarea oficială și propaganda UE, este esențial să obținem informații din alte surse decât cele instituționale.

Surse ne-instituționale: ONG-uri, grupuri industriale și de lobby, presă externă, think-tank-uri, fundații culturale și politice, partide politice, sindicate, asociații profesionale și rețele.

Rețelele facilitează schimbul și diseminarea informației la nivel local, pe întreg teritoriul european, promovând întâlniri și informații interculturale.

Este foarte importantă ținerea unor cursuri pe diferitele tipuri de surse europene disponibile, despre cum sunt acestea organizate și despre potențialul acestora de a manipula percepția publică.

IATĂ UN EXERCIȚIU CARE SĂ ÎI AJUTE PE STUDENȚI SĂ DISTINGĂ INFORMAȚIA RELEVANTĂ PROVENIND DE PE CANALELE OFICIALE DE COMUNICARE ALE UE.

Numărul de lobby-iști din Bruxelles este estimat la 15.000. Li se va cere studenților să:

1. Intre pe site-ul HYPERLINK «http://europa.eu/transparency-register/index_ro.htm» http://europa.eu/transparency-register/index_ro.htm care include o listă cu toate grupurile de lobby acreditate.

- Ce categorii pot fi distinse? Companii naționale? Multinaționale? Asociații sectoriale/profesionale? Sindicate? ONG-uri? Grupuri politice?

- Ce categorie pare a fi cel mai bine reprezentată?

- Găsiți un exemplu în media despre când și unde acel grup a fost implicat în influențarea politicii.

- Încercați să luați un interviu unuia sau mai multor lobby-iști pentru a afla mai multe despre munca lor și despre cum încearcă ei să influențeze elaborarea politicilor și acoperirea în mass-media.

2. Luați exemplul setului de directive REACH (legislația privind substanțele chimice), sau directivele privind Ciocolata sau Emisiile autovehiculelor... Încercați să aflați care dintre diversele grupuri au fost consultate în prealabil și cum ar fi putut acestea influența (poate chiar schimba) planurile Comisiei Europene într-un fel sau altul.

3. Faceți același exercițiu cu așa-numita directivă Bolkestein (directiva privind libera circulație a serviciilor pe piața internă).

Profesorii vor explica cu prioritate cum își organizează munca jurnaliștii de la Bruxelles, cum își stabilesc agenda și prioritățile – pentru a fi capa-

EXERCIȚII PRACTICE ȘI INSTRUMENTE

bili să identifice ceea ce este inutil pentru jurnaliști și să găsească rapid și fiabil informația europeană.

Alte sfaturi practice:

- Pentru a vă atrage audiența: fiți clari asupra subiectului articolului din primul paragraf; identificați încă din titlu aspectul cel mai interesant al știrii.
 - Explicați întotdeauna terminologia specialiștilor.
 - iți selectivi: documentele UE au deseori mai multe puncte de explorat. Este mai bine să alegeți 2 sau 3 pe care să le explicați în detaliu.
 - Folosiți hărți, grafice și alte documente pentru a vă susține reportajul.
 - Încercați să găsiți un punct de vedere original.
 - Verificați și alte instituții în afară de cele trei principale.
 - Pentru a evidenția dimensiunea umană și emoțională (cum este afectat publicul) încercați să folosiți portretul pentru a da mai multă viață Europei.
 - Subliniați contradicțiile.
 - Dezbateți cu argumente pro și contra.
 - Revedeți momentele cheie din istoria europeană și valorile care definesc Europa.
 - Verificați bugetul UE și structura resurselor financiare proprii ale UE:
1. încercați să identificați principalele priorități politice
 2. discutați despre provocările și problemele care explică acele alegeri politice reflectate în cadrul bugetar

3. discutați despre evoluțiile viitoare, aducând în discuție Perspectiva financiară (cadrul bugetar multianual).

PROIECTE PRACTICE PENTRU A-I IMPLICA PE STUDENȚI ÎN EXERCIȚII JURNALISTICE REALE:

Pentru a studia/ilustra prin exemple practice limitările acțiunilor statelor naționale și rolul atribuit ca urmare Uniunii Europene, profesorii vor lansa în dezbatere un subiect specific care a fost deja tratat de către UE. Vor identifica decizia europeană sau politica adoptată în această privință. Va fi furnizată o prezentare generală a diferitelor etape preliminare ale acelei acțiuni sau aceluia act european specific. Obiectivul exercițiului este să aflăm dacă, da sau nu, soluția europeană a fost cea mai bună alegere posibilă.

PROCESUL LUĂRII DECIZIILOR LA NIVELUL UE – SIMULARE DE EXERCIȚIU PRIVIND LUCRĂRILE CONSILIULUI EUROPEAN DE MINIȘTRI AL UE

Școala Howest colaborează pentru acest proiect cu Fundația flamandă Ryckvelde.

În cadrul acestui exercițiu studenții își aleg un subiect care va deveni tema unei ședințe speciale simulate la Consiliu. Mai întâi studenții se informează asupra rolului pe care trebuie să îl joace. Unul dintre ei este numit președintele Consiliului și conduce ședința. Cealaltii studenți reprezintă diferite state ale UE. Dar sunt și reprezentanți ai Parlamentului European și ale grupurilor de lobby.

TCu două săptămâni înainte de simulare, studenții primesc un dosar individual cu câteva informații

de bază despre partidul sau statul pe care îl reprezintă și punctele de vedere de bază ale statului sau organizației pe tema dată. Având această informație, studentul trebuie să se pregătească pentru momentul dezbaterii găsim informații în plus, detalii de context și stabilind poziția pe care o va adopta asupra propunerii.

În ziua exercițiului de simulare, studenții sunt conduși prin Parlamentul European și întâlnesc un Eurodeputat care lucrează pe tema aleasă. Toate acestea se întâmplă într-o sală de ședințe în interiorul uneia dintre instituțiile europene (fie Parlamentul, fie Comisia Europeană în Belgia).

După introducere, fiecare partid trebuie să propună și să își apere propria poziție pe propunerea legislativă. Încep runde de discuții, urmate de sesiuni de vot, la care statele mai mari vor avea mai multă pondere decât cele mai mici. S-ar putea chiar să fie și câteva suspendări, pentru a primi feedback de la consilieri sau pentru a crea noi alianțe sau acorduri în culise.

Profesorii sunt prezenți pentru a monitoriza, a îndruma și pentru a evalua. Rezultatul procesului este un text adoptat, care primește suficiente voturi pentru a putea fi implementat. Noile media sunt integrate în proces, înainte, pe parcursul și după ziua simulării. De exemplu, sunt postate opinii pe Facebook, „observatorii” trimit tweet-uri sau scurg informații pe durata negocierilor, iar rezultatele finale, poze și comunicate de presă sunt postate ulterior.

PROCESUL UE DE LUARE A DECIZIILOR – PROIECTUL EUROJURNALISM

Studenții primesc o acreditare oficială de presă pentru Parlamentul European în Strasbourg. Timp de

o săptămână, cât durează o sesiune plenară, aceștia transmit pentru posturi de radio, televiziune și presa scrisă. Transmișiile radio și TV vor fi difuzate de către laboratorul Howest Media (prin radio online), articolele vor fi integrate într-o publicație (se fac demersuri pentru a fi publicate în săptămânalul foarte citit *Krant van West-Vlaanderen* – Ziarul Flandrei Occidentale – în viitorul apropiat). Studenții vor fi îndrumați de către un jurnalist acreditat pe afaceri europene. Cu patru săptămâni înainte de călătoria la Strasbourg, studenții primesc diverse comunicate de presă, note și informații. Sarcina lor este să interpreteze, să selecteze, să-și aleagă persoanele cărora le vor lua interviu și să stabilească întâlniri.

ALEGEREA SURSELOR

Exercițiu: interviuarea unui bine-cunoscut jurnalist în afaceri europene. Alegeți jurnaliști de la radio, televiziune, presa scrisă și online și comparați metodele acestora de lucru. Ce surse își aleg? Cum și-au construit o rețea? Care sunt metodele oficiale de lucru și care sunt regulile pe care jurnaliștii europeni trebuie să le urmeze? Și care sunt metodele neoficiale? Care este diferența față de alte ramuri ale jurnalismului și realizării reportajelor?

Exercițiu: căutați Eurodeputații din țara voastră. Alegeți o temă și găsiți Eurodeputatul care ar fi cea mai interesantă sursă. Criteriile relevante pot fi: ideologie, subiect (din ce comisie face parte?), regiune (dacă lucrați pentru un ziar local, ar fi interesant să aflați mai multe despre chestiuni europene care afectează regiunea în care lucrați)..

DIVERSITATEA, VOTUL UE ȘI MONITORIZAREA PROGRAMULUI

Exercițiul 1: *Votewatch* este un site independent unde puteți găsi toate activitățile, punctele de ve-

dere, tendințele de vot ale fiecărui Europarlamentar și ale grupurilor politice. Acest site poate fi folosit de către studenți pentru a compara votul Europarlamentarilor cu afirmațiile publice ale acestora.

Exercițiul 2: găsiți câteva site-uri bune, independente, în țara voastră, care prezintă o viziune critică, echilibrată și completă asupra elaborării politicilor europene. Cum ați găsit aceste site-uri? Care sunt scopurile lor? Care sunt punctele pozitive și negative ale abordărilor acestora?

Exercițiul 3: studenții trebuie să fie încurajați să verifice în mod regulat programele politice ale UE și să le folosească drept alerte știri pentru a iniția contacte cu ONG-uri, grupuri de interese și chiar Europarlamentari, astfel încât fiecare dintre acești actori să îi țină la curent cu noutățile din domeniu în timp real.

EVALUAREA ȘTIRILOR

FĂrmăriți un ziar, știrile de pe un canal TV sau buletinele de știri de la un radio timp de o săptămână. De fiecare dată notați știrile despre Europa. La ce stadiu de elaborare/luare a deciziei europene s-a ajuns? Este vorba doar despre o sugestie din partea unui grup de presiune? Există deja o propunere de lege? Cine este în spatele propunerii, directivei sau regulamentului? Cine se ocupă de această chestiune: Parlamentul (la ce stadiu sau lectură a ajuns acolo?), Consiliul, Comisia?

EVALUAREA UNEI DIRECTIVE

Luați exemplul „directivei Bolkenstein” (directiva cu privire la liberalizarea serviciilor pe piața

internă). Descrieți evoluția acestei directive, de la prima propunere la directiva finală. Găsiți în arhive cum, și dacă, jurnaliștii din diferite media au transmis fiecare etapă a procesului de luare a deciziei. Care erau principalele preocupări în diferitele redacții?

EVALUAREA UNEI NEGOCIERI UE

Luați exemplul compromisului politic UE asupra impozitelor și mărfurilor. Prin acest compromis s-a deschis calea către un sistem ce taxează mai mult poluatoarea pentru utilizarea drumurilor. Costurile externe, ca de exemplu poluarea fonică sau a aerului, vor fi taxate. Autovehiculele mai puțin poluante vor fi exceptate de la plata taxei de poluare pe primul an, iar camioanele din zonele muntoase vor plăti în plus.

Studenții ar trebui să verifice arhivele documentelor UE și ale relațiilor din presă, declarații ale grupurilor politice și ale organizațiilor interesate. Ce au dorit la început grupurile de interese? Cum s-a schimbat aceasta? Cum au fost descrise în media negocierile și cum au influențat procesul? Analizați și articolele suplimentare pe acest subiect. Sursa: WDP, De Standaard, marți, 24 mai 2011.

HARTA PEDAGOGICĂ A MIJLOACELOR MEDIA ÎN UE

1 Alegeți un articol care are la bază o știre despre o problemă europeană.

2 Cereți studenților să o evalueze: care este importanța jurnalistică a acestei știri? Care au fost liniile editoriale adoptate de redacție? Credeți că articolul este interesant și echilibrat din punctul de vedere al unui cetățean UE?

3 Creați o listă de organizații, agenții și instituții din regiunea voastră, de la care așteptați declarații în linie cu principalul curent politic.

4 Identificați o listă cu cel puțin 10 organizații din regiunea voastră care apar rareori în media și care ar putea avea o abordare critică și constructivă asupra politicii UE.

5 Găsiți un subiect UE relevant pentru voi dar rar abordat în media. Scrieți un text pentru radio pe acest subiect cu intervenții audio de la cel puțin trei persoane.

ABORDAREA CONFERINȚELOR

Simularea unor exerciții la Parlamentul European, cu o știre pe tema unui eveniment în curs, la fața locului.

FOLOSIREA SITE-URILOR DE PARTAJARE A MATERIALELOR VIDEO PENTRU PREGĂTIREA CONFERINȚELOR

Vimeo este „o comunitate de oameni creativi care partajează cu pasiune materialele video pe care le creează”, spune site-ul. Materiale video pe tema politicilor în Europa sunt folosite pentru pregătirea de conferințe de presă.

(HYPERLINK «<http://vimeo.com/>»<http://vimeo.com/>)

ALTE SUGESTII PENTRU STUDENȚI

1. Studenții dintr-o universitate dintr-un stat membru interviuează studenți din altă universitate din alt stat membru asupra viziunilor acestora în privința UE și apoi postează rezultatele interviurilor online pentru a crea un sondaj de opinie din ce în ce mai mare. Acesta

va permite fiecărui student să afle mai multe despre UE de la alți studenți și să creeze contacte importante.

2. Studenții din fiecare stat membru sau universitate realizează un vox pop (pentru radio și televiziune) cu oameni de rând din țările lor sau un sondaj online cu cetățeni din țările lor. Rezultatele sunt apoi postate pe un site accesibil tuturor studenților și profesorilor. Apoi studenții analizează diversele aspecte ale rezultatelor pentru materiale despre UE.

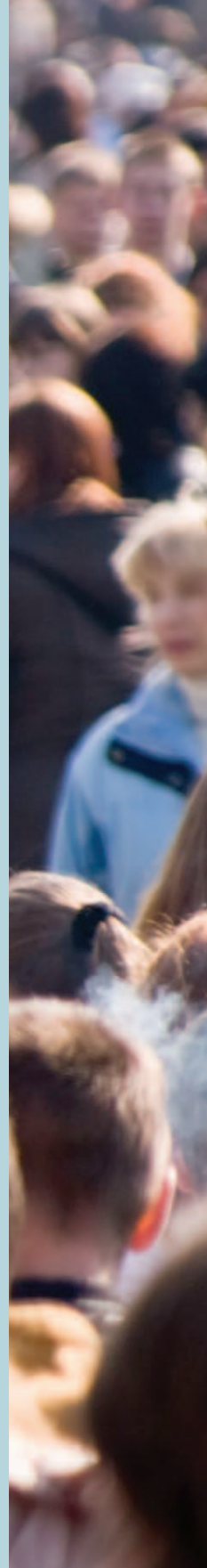
3. Studenții se organizează pe perechi cu studenți dintr-un alt stat membru pentru a cerceta o știre care afectează cele două țări, sau UE ca întreg. Aceștia utilizează apoi cercetările efectuate de ambii pentru a crea fiecare o știre independentă.

Analizarea și producerea informației sub diferite puncte de vedere

Tinerii noștri reporteri ar trebui să verifice ceea ce se face la nivel local, luând contact cu experți și membri ai societății civile și minimizând latura instituțională a informației europene. Deseori o persoană la nivel local poate da mai mult înțeles unei știri decât oricine altcineva.

Mentținerea interesului audienței locale

Știrile trebuie să fie accesibile, utile, specifice, mai degrabă decât abstracte, pentru a ne asigura că păstrăm o abordare concretă care are un sens și este interesantă pentru un public local; concentrați-vă pe experiențele oamenilor, pe sentimentele, impresiile, reacțiile acestora. Când evaluăm care informație este utilă și care va afecta publicul nostru, ar trebui să încercăm să producem informație nouă, mai degrabă decât să repetăm informația preluată din alte media.

Stabiliți programul; nu numai vă conformați

Deși este evident că instituțiile UE sunt principalii actori care stabilesc programul, studenții trebuie să învețe cum să stabilească programul, să găsească noi informații pentru publicul lor local. Aceasta înseamnă că reporterii pot căuta în arhive, pot lua interviuri și pot crea știri, nu trebuie doar să se conformeze.

STUDII DE CAZ ȘI PROIECTE NEVOIA DE JURNALISM CRITIC

În 2004, ministrul belgian pe probleme de consumatori a anunțat că va introduce o nouă legislație. Aceasta a afirmat că din acel moment toate echipamentele de uz casnic vor avea obligatoriu o garanție de doi ani. Presa a prezentat acest fapt ca fiind o mare realizare pentru ministru. Ceea ce nu s-a spus este că aceasta a fost doar implementarea unei legi europene. Și nici un jurnalist nu a părut să observe că Belgia avea deja trei ani de întârziere în aplicarea acestei legi și risca o condamnare la Curtea de Justiție.

Oamenii politici vor anunța de asemenea propuneri populare care știu că nu vor fi posibile sub legile UE, ca în exemplul din citatul următor al unui politician care a fost transmis la televiziunea olandeză la emisiunea Nieuwsuur: „Olanda vrea să impună reguli mai stricte pentru reîntregirea familiilor: vârsta minimă de 24 de ani pentru aducerea soțiilor și imigranții să fie testați în privința relației pe care o au cu Olanda”. Guvernul Rutte dorește reducerea imigrației, ceea ce ar fi posibil doar dacă sunt schimbate regulile UE. Aceste prevederi nu pot fi modificate de către statele membre în parte. Inițiativa este la nivelul celor 27 de state UE. (Sursa: [HYPERLINK «http://www.nieuwsuur.nl»](http://www.nieuwsuur.nl) www.nieuwsuur.nl, 25 mai 2011)

DREPTURILE HOMOSEXUALILOR ȘI GRUPURILE DE PRESIUNE

Studenților i se cere să discute despre drepturile homosexualilor. Dacă n-ar fi existat o organizație de lobby precum ILGA-Europa (filiala europeană a Asociației Internaționale a Gay-ilor, Lesbianelor, Bisexualilor, Transsexualilor și Hermafrodiților), și dacă n-ar fi existat un Intergrup al Parlamentului European care să lucreze în mod special pe aceste teme, este probabil ca nimic să nu se fi întâmplat la acest capitol. Studenții vor analiza dacă aceste realizări ar fi fost posibile fără presiuni din partea grupurilor de interese: setul de instrumente pentru promovarea și apărarea tuturor drepturilor omului pentru persoanele lesbiene, gay, bisexuale și transsexuale (LGBT); rezoluțiile Parlamentului împotriva discriminării și homofobiei; Ziua Internațională împotriva Homofobiei este sărbătorită de către toate instituțiile UE importante. (Surse și link-uri: [HYPERLINK «http://www.ilga-europe.org/home/guide/eu/lgbt_rights»](http://www.ilga-europe.org/home/guide/eu/lgbt_rights) http://www.ilga-europe.org/home/guide/eu/lgbt_rights; [HYPERLINK «http://www.lgbt-ep.eu»](http://www.lgbt-ep.eu) <http://www.lgbt-ep.eu>)

CE FACE EUROPA PENTRU VOI ȘI REPORTAJE DESPRE AGRICULTURĂ

Înainte de alegerile din 2009, canalul public de știri flamand Radio 1 transmitea o serie de patru programe denumite „Ce face Europa pentru voi”. În loc să utilizeze interviuri cu funcționari europeni, realizatorii programului au preferat să preia povești de stradă, despre vise ale unor cetățeni flamanzi care au devenit realitate cu ajutor (financiar) european.

- Într-unul dintre episoade reporterul vizitează o fermă și un centru de îngrijire de la marginea orașului Anvers. Aici el discută cu fermierul și cu

nevasta acestuia, care, după ce fermierul a primit un șold nou și nu a mai putut face muncă fizică dificilă, au decis să angajeze la fermă tineri vulnerabili.

- Episodul al doilea este tot despre familia unui fermier, dar din Flandra occidentală. Toată familia este angajată la fermă, dar criza economică a făcut ca agricultura tradițională să devină prea dificilă. Așa că ferma a fost extinsă cu un mic magazin, activități de agro-turism și un teren de golf.

- În episodul al treilea, reporterul urmează pașii unui preot dintr-un cartier de clasă muncitoare, cu mulți imigranți, în Ghent. Preotul se vede pe sine mai mult ca pe un muncitor decât ca pe un paroh. A deschis larg ușile bisericii și organizează întâlniri interculturale în cartier.

- Ultimul episod ne duce în Mechelen, unde un pârlăuș de numai 200 de metri, a fost redescoperit, după ce un acoperiș l-a ascuns privirilor mai bine de un secol. A devenit acum o adevărată atracție pentru cetățeni. Sursa: [HYPERLINK «http://www.radio1.be/category/vrije-trefwoorden/wat-europa-voor-je-doet»](http://www.radio1.be/category/vrije-trefwoorden/wat-europa-voor-je-doet)<http://www.radio1.be/category/vrije-trefwoorden/wat-europa-voor-je-doet>

INIȚIATIVA JURNALISTICĂ GLOBALĂ PENTRU MEDIU (GLOBAL ENVIRONMENTAL JOURNALISM INITIATIVE – GEJI)

Acest proiect, care implică patru universități australiene și cinci europene, este un proiect al Uniunii Europene împreună cu organizația Australia Cooperation in Higher Education and Training (Cooperare și pregătire în învățământul superior din Australia). Studenții care lucrează împreună la nivel local și global produc materiale jurnalistic

despre durabilitatea mediului sub forma unui wiki. [HYPERLINK «http://www.acij.uts.edu.au/geji/index.html»](http://www.acij.uts.edu.au/geji/index.html)<http://www.acij.uts.edu.au/geji/index.html>

JURNALISM EUROPEAN COMPARATIV

Institutul Reuters pentru studiul jurnalismului organizează un proiect pe cercetarea jurnalismului european comparativ, care analizează modul în care operează jurnaliștii din diferite state europene. Studenții pot fi încurajați să ia parte la proiecte similare pentru a afla mai multe despre fiecare stat european. [HYPERLINK «http://reutersinstitute.politics.ox.ac.uk/»](http://reutersinstitute.politics.ox.ac.uk/)

<http://reutersinstitute.politics.ox.ac.uk/>

INTERACȚIUNEA CU UE

Programul pentru studenți de vizită a UE este organizat prin Europarlamentari în statele membre sau direct prin biroul de presă al UE. Sunt disponibile fonduri pentru ca studenții să viziteze UE, iar Europarlamentarii vizitează universitățile.

Folosirea eficientă a timpului

Durata cursurilor împiedică deseori persoanele să lucreze pe o perioadă mai lungă de timp pe un anumit proiect. Eur@dioNantes își organizează munca pentru a permite reporterilor să elaboreze reportaje valoroase folosind mici sondaje de opinie și discuții aprofundate. De exemplu, când a fost examinată posibilitatea introducerii unei curți cu jurați în Franța, la începutul lui 2011, un jurnalist stagiar a lucrat două săptămâni pe acest proiect, cercetând statele europene care au implementat deja acest sistem și analizând rezultatele.

Într-un alt exemplu, un student german s-a folosit de propria sa experiență, el trebuind să plătească o garanție foarte mare pentru o bicicletă închiriată în Nantes. Studentul a folosit acest fapt ca punct de plecare pentru o investigație asupra motivelor pentru care o garanție atât de mare era necesară. El a contactat surse locale și europene, a vorbit cu funcționarii aleși, cu compania respectivă și cu banca lui din Germania.

Pe lângă știri, Eur@dioNantes prezintă și documentare. Un jurnalist a petrecut o zi cu un fermier pentru a afla ce înseamnă criza în practică. În documentar, fermierul explică ce facturi are, cotele care îi sunt impuse și cerințele politice agricole europene. Acest portret al fermierului a fost urmat de interviuri cu sindicaliști și cu José Bové, Euro-parlamentar expert în agricultură.

Migrația și autoritățile locale

Nantes Métropole, autoritatea comunității Nantes, a difuzat un comunicat de presă, în care a anunțat o conferință-dezbatere pe tema imigranților în Nantes între anii 1980-2010. Eur@dioNantes a elaborat un material pe marginea conferinței, concentrându-se pe modul în care erau tratați imigranții, făcând legătura între conferință și migranți venind în UE și migranți în cadrul UE.

Tinerii și alte state

Când o delegație de funcționari finlandezi a sosit la Nantes, s-a prezentat ocazia de a face legătura între Europa și nivelul local. Funcționarii au venit la Nantes pentru a discuta despre politicile care afectează tinerii. Un reporter a fost trimis să îi întâmpine. Aceasta a fost o oportunitate pentru postul de radio de a observa care este modul în care statele europene tratează problema tinerilor.

Persoanele cu dizabilități, Nantes și alte orașe

Când au fost lansate hărțile europene de accesibilitate pentru persoanele cu dizabilități, niciun oraș francez nu era inclus. Reporterii erau hotărâți să verifice dacă Nantes intrase în competiție. Reporterul a afla că orașul Nantes își depusese candidatura dar nu fusese selecționat. Această informație a fost utilizată pentru producerea unui material în care orașul este clasat comparativ cu hărțile europene.

Agricultura, politica națională și fondurile UE

Ministerul francez al agriculturii a publicat rezultatele cererilor de oferte pentru centrele rurale de excelență. Aceste proiecte care au ca scop promovarea dezvoltării zonelor rurale au fost selecționate după departamente. Astfel, acestea primesc fonduri naționale și europene. Un jurnalist stagiar a reușit să arate legătura dintre sursa acestor fonduri europene, guvernul central, agricultură și proiectele locale.

Bunăstarea animalelor și urmărirea implementării politicilor europene la nivel local

O directivă europeană privind bunăstarea găinilor ouătoare care a fost adoptată de către Consiliul Uniunii Europene a intrat în vigoare în a doua parte a anului 2011. Jurnalistul a analizat textul directivei din Jurnalul Oficial al Uniunii Europene și a căutat reacții ale fermierilor locali. A pus câteva întrebări despre cum va fi afectată directiva pe aceștia. Cum le va schimba aceasta activitatea obișnuită? Vor fi pregătiți? Pentru a aduce un plus de informație, jurnalistul a pus aceleași întrebări unor fermieri din Marea Britanie, țara natală a studentului/reporterului.

De la nivel internațional la nivel local, de la nivel local la nivel internațional

Reporterii au analizat și chestiuni internaționale cum ar fi revoluțiile din lumea arabă sau revoltele din Coasta de Fildeș. Ei au examinat reacțiile grupurilor locale în legătură cu aceste state, în lumina reacțiilor statelor membre ale UE față de aceste evenimente. Pentru a contextualiza mai bine, reporterul a vorbit cu experți academici și Europarlamentari reprezentând vestul Franței.

Mediul

Când autoritățile locale din Nantes au participat la conferința Națiunilor Unite pe tema schimbărilor climatice un reporter a analizat legătura cu strategiile de mediu ale comunităților locale. Aceasta a fost o oportunitate pentru a examina chestiuni de mediu mai largi și pentru a găsi un fundal de știri de interes public despre construcția unui nou aeroport la Nantes – viitoare Capitală Verde Europeană în 2013. ■

LINK-URI UTILE

Iată un motor de căutare care vă va economisi timp în căutările pe site-ul Europa: HYPERLINK «<http://www.searcheuropa.eu/>» <http://www.searcheuropa.eu/>

Uniunea Europeană: <http://europa.eu>

Comisia Europeană: <http://ec.europa.eu>

Parlamentul European:

<http://www.europarl.europa.eu>

<http://www.europarl.europa.eu/en/home.aspx>

<http://www.theparliament.com/>

- Aflați mai multe despre cum votează Europarlamentarii și grupurile politice ale Parlamentului European pe chestiunile care vă afectează pe voi și audiența <http://VoteWatch.eu>

- Statisticile de vot ale Parlamentului, cum ar fi prezența la vot, prezența și tendințele de vot ale fiecărui Europarlamentar <http://epvote.eu/>

- Tweet-uri de la Europarlamentari, TV <http://europatweets.eu/>

- Consiliul European: <http://www.consilium.europa.eu>

- Diverse informații și potențiale surse pe scena media din Bruxelles: <http://mediapusher.eu/jays/pdf/reporting.brussels.s2011.pdf>
<http://www.eu4journalists.eu/index.php/dossiers/romanian/C8>

- Pentru informații generale despre UE:

<http://www.euractiv.com/en>

<http://euobserver.com/>

<http://www.europeanvoice.com>

- ERevista presei europene:

http://emm.newsbrief.eu/NewsBrief/clusteredition/fr/latest_en.html

<http://www.presseurop.eu/en/category/section/politics>

LINK-URI UTILE

Lucrări politice specializate elaborate de think-tank-uri:

Chestiuni generale

<http://www.tandfonline.com/toc/rjpp20/18/2>

http://ec.europa.eu/dgs/policy_advisers/experts_groups/index_en.htm

<http://www.epc.eu/>

<http://www.madariaga.org/>

<http://www.medeab.be/en/>

<http://www.friendsofeurope.org/Functionalnavigation/Aboutus/Whatwedo/tabid/1175/Default.aspx>

<http://www.coleurop.be/template.asp?pagename=EUDP>

Presa specializată – economie și afaceri:

<http://www.bruegel.org/>

<http://www.ecipe.org/>

<http://www.businessseurope.eu/Content/Default.asp?>

ONG-uri bine documentate cu potențiale bune surse pentru interviuri:

<http://www.concordeurope.org/Public/Page.php?ID=4>

<http://www.act4europe.org/code/en/default.asp>

<http://www.womenlobby.org/?lang=en>

Foarte bune statistici și studii de date:

<http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/eurostat/home/>

<http://www.etui.org/>

<http://resourcecentre.etuc.org/>

Pentru a contacta funcționari UE, Anuarul oficial al Uniunii Europene:

<http://europa.eu/whoiswho/public/index.cfm?fuseaction=idea.hierarchy&nodeid=3780>

Surse de fond audio-vizual/multi-media:

<http://www.ena.lu>

<http://ec.europa.eu/avservices>

<http://www.youtube.com/user/eutube>

<http://www.europeana.eu>

Istoria UE, vizitați: http://europa.eu/about-eu/eu-history/index_en.htm

Glosare cu termenii și jargonul UE

http://ec.europa.eu/ipg/content/tips/tables/jargon_table_en.htm

http://europa.eu/legislation_summaries/glossary/

<http://www.bbc.co.uk/news/world-europe-11767037>

Public tânăr:

<http://www.cafebabel.fr>

<http://www.eurosvillage.eu>

Special pentru tineret:

Rețele și materiale pentru a încuraja studenții să înțeleagă Europa și instituțiile acesteia:

<http://www.micro-europa.eu/>

Catalogul mobilității al EJTA

<http://www.ejta.eu/index.php/mc>

Premiul European al Tănarului Jurnalist

<http://www.eujournalist-award.eu/>

Forum pentru Studenții Europeni la Jurnalism <http://www.fejs.org>

Orange-Magazine <http://www.orangelog.eu>

Europocket TV <http://www.europocket.tv>

Indigo Magazine <http://www.indigomag.eu>

Organizații media:

Rețeaua Europeană de Jurnalism de Vecinătate (European Neighbourhood Journalism Network)

Link-uri utile pentru discuții și bloguri pe teme UE:

http://www.journalismnetwork.eu/index.php/_en

Institutul Internațional de Jurnalism (International Institute for Journalism - IJ)

<http://www.inwent.org/ij/>

Fundația Channel 4 BritDoc <http://britdoc.org/>

Colegiul jurnalistic BBC: îndrumare pentru jurnaliștii care tratează despre UE și instituțiile acesteia:

<http://www.bbc.co.uk/journalism/skills/writing/accuracy/european-institutions.html>

DESPRE MICRO-EUROPA ȘI ECHIPA REȚELEI

Membrii echipei

BiTS FM www.bits.fm – 92.5 FM în Iserlohn (Germania)

Limba: germană - Instituția: Business, Information and Technology School (Școala de Afaceri, Informatică și Tehnologie)

Quindo www.quindo.be - Kortrijk (Belgia)

Limba: olandeză - Instituția: University College West-Flanders (Colegiul Universitar al Flandrei Occidentale)

EC1 FM www.ec1fm.org.uk - 101.4 FM în Londra (Marea Britanie)

Limba: engleză - Instituția: City University London (Universitatea din Londra)

Eur@dioNantes www.euradionantes.eu – 101.3 FM în Nantes (Franța)

Limba: franceză - Instituția: Radio Nantaise Européenne (Post de radio European din Nantes)

Régie 5 www.regie5.be - Brussels (Belgia)

Limba: franceză - Instituția: Institut des Hautes Etudes des Communications Sociales - IHECS (Institutul de Studii Superioare pentru Comunicare Socială)

Supo www.supo.be - Mechelen (Belgia)

Limba: olandeză - Instituția: Mechelen University College (Colegiul Universitar Mechelen)

UBB Radio www.radio.ubbcluj.ro - Cluj-Napoca (România)

Limba: română - Instituția: Universitatea Babes Bolyai

Uni Welle Tübingen www.uni-tuebingen.de/uniradio

96.6 FM în Tübingen și Reutlingen Tübingen (Germania)

Limba: germană - Instituția: University of Tübingen (Universitatea Tübingen)

La Sestina radio www.lasestina.unimi.it/ - Milano (Italia)

Limba: italiană - Instituția: University of Milan (Universitatea Milano)

UAB www.uab.es/ - Barcelona (Spania)

Limba: spaniolă - Instituția: Universitat Autònoma de Barcelona (Universitatea Autonomă Barcelona)

Rețeaua:

<http://www.micro-europa.eu/>

Studentii care administrează aceste campusuri radio produc ÎMPREUNĂ programe europene care sunt retransmise pe scară largă de către fiecare instituție parteneră. Aducând împreună studenți și profesori, Micro-Europa este un adevărat think-tank, sursă de practici inovatoare care încurajează jurnalismul european local.

Contributorii și instituțiile acestora:

Redacție și coordonare:

Barbara Schofield b.schofield@city.ac.uk

Președinte al rețelei Micro-Europa, este director de program la Departamentul de Jurnalism al Universității din Londra, Marea Britanie.

Daniel Lee daniel.lee.1@city.ac.uk

HYPERLINK «mailto:daniel.lee.1@city.ac.uk»daniel.lee.1@city.ac.uk

Editor și coordonator al acestor ghiduri; este lector la Departamentul de Jurnalism al Universității din Londra, Marea Britanie.

Cristina Nistor cristina.nistor@ubbcluj.ro

Cercetător, este lector doctorand (Departamentul de Jurnalism) și purtător de cuvânt al Universității Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca, România.

Rareș Beuran rares.beuran@polito.ubbcluj.ro

Cercetător, este și director al Studioului Media, Departamentul de Jurnalism, Universitatea Babeș-Bolyai, România.

Frances Aurélien aurelien.frances@euradionantes.eu

Jurnalism, director, producător și jurnalist radio

Justine Caurant justine.caurant@euradionantes.eu

Jurnalism, formator, lucrează pe cotidiene și săptămânale de știri.

Cyrille Douillard cyrille@euradionantes.eu

Predarea jurnalismului. Conduce programul Nantes Europe Express.

Laurence Aubron laurence.aubron@gmail.com

Șeful rubricilor editoriale și muzicale online, directorul antenei și inițiatorul proiectului eur@diones, Laurence este director, redactor și jurnalist.

Michel Vermeersch michel.vermeersch@howest.be

Coordonator al programului de jurnalism la Howest, University College West-Flanders (Colegiul Universitar al Flandrei Occidentale).

Jürg Häusermann juerg.haeusermann@uni-tuebingen.de

Este profesor de Analiză Media și Producție Media, Institut für Medienwissenschaft (Institutul pentru Științe Media), Universitatea Tübingen.

Instituțiile:

Institut des Hautes Etudes des Communications Sociales (IHECS)
(Institutul de Studii Superioare pentru Comunicare Socială)

<http://www.ihecs.be/>

(Universitatea din Londra), Marea Britanie

<http://www.city.ac.uk/courses?query=journalism>

Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca, România

www.ubbcluj.ro

Universitatea Tübingen, Germania

<http://www.uni-tuebingen.de/uni/qvr/e-30/m30-01.html>

ulrich.haegele@uni-tuebingen.de

Howest, University College West-Flanders (Colegiul Universitar al Flandrei Occidentale)

<http://www.howest.be/english>

Eur@dioNantes, Franța

<http://www.euradionantes.eu/>

ÎN MIEZUL EUROPEI

WWW.MICRO-EUROPA.EU

REDACTOR
Jean LEMAITRE
Institut des Hautes Etudes
des Communications Sociales (IHECS)
58-60, Rue de l'Etuve
1000 Bruxelles
GRAFICĂ
N. Brixy - IHECS 2011